

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 19. april 2018
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Mia Schumacher
Sagsnr.: 2018-0035-0021
Dok.: 686429

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Q
fra Folketingets Retsudvalg den 19. april 2018**

Samrådsspørgsmål Q:

Vil ministeren redegøre for, hvorfor københavnske politichefers e-mailkonti blev slettet kort efter chefernes afsked, hvorved Tibetkommissionen blev afskåret fra mulige oplysninger, der kunne have kastet lys over politichefernes rolle ved de kinesiske besøg i 2012, 2013 og 2014, og for, om der vil blive taget skridt til at sikre, at tilsvarende sletning ikke foretages i fremtiden, så det vil være muligt at klarlægge ledende politifolks rolle i forløb, hvor politiet udsættes for kritik?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL)

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

Tak for spørgsmålet.

Svaret på det spørgsmål, der er stillet, er egentlig ret enkelt. Samtidig vil jeg sige, at de overvejelser, som svaret fører til, er væsentligt mere komplekse og principielle.

Vi står grundlæggende over for to modsatrettede hensyn: På den ene side hensynet til at gemme data med henblik på, at vi på et senere tidspunkt kan tilgå det – f.eks. i forbindelse med en undersøgelseskommission. Og på den anden side de hensyn, der er til at beskytte personoplysninger, og som følger af databeskyttelsesreglerne.

Faktisk er det jo en debat, som vi har med hinanden en del for tiden. I nogle sager synes vi, at der gemmes for lidt og i for kort tid – i andre sager, at der gemmes for meget og i for lang tid.

Det siger for mig noget om, at de her spørgsmål måske i praksis og i virkelighedens verden ikke er helt så enkle, som de ser ud til, når vi læser om dem på forsiden af avisen.

[Det faktuelle forløb – Rigspolitiet]

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmålet har jeg anmodet Rigspolitiet om en udtalelse.

Rigspolitiet har blandt andet oplyst, at de omtalte personers e-mailkonti blev håndteret i overensstemmelse med Rigspolitiets daværende standardprocedure, hvorefter de automatisk blev slettet 30 dage efter fratrædelse.

Rigspolitiet har oplyst, at denne procedure har været gældende siden 2005, hvor fristen blev fastsat af it-driftsmæssige årsager begrundet i begrænset serverplads. I 2011 blev personaleadministrationen i politiet centraliseret hos Rigspolitiets koncern-HR. I forbindelse med centraliseringen blev der implementeret kontroller, som sikrede, at alle fratrådte medarbejdere rettidigt registreres som fratrådte i politiets personalesystem.

Når Rigspolitiets koncern-HR har markeret en medarbejder som værende fratrådt, igangsættes politiets it-systemer automatisk. Herefter slettes fratrådte medarbejders mailboks i overensstemmelse med den fastsatte slettefrist, hvilket tidligere var 30 dage efter fratrædelse.

Med centraliseringen af personaleadministrationen i 2011 blev processen således standardiseret og automatiseret.

Som jeg indledte med at sige, er det altså ret enkelt, hvorfor de pågældende medarbejders e-mailkonti blev slettet: Det skete helt automatisk i politiet, at fratrådte medarbejders e-mails blev slettet efter 30 dage.

Rigspolitiet har på baggrund af erfaringerne nu ændret slettefristen for opbevaring af slettede mails og for fratrådte medarbejders mailkonti. Den er nu foreløbigt 1 år i stedet for 30 dage.

[Databeskyttelsesretlige principper]

Når man behandler personoplysninger, gælder der helt grundlæggende en række databeskyttelsesretlige principper.

Behandlingen skal blandt andet ske i overensstemmelse med god databehandlingsskik. Det indebærer, at en behandling skal være rimelig og lovlig.

Derudover gælder der også et princip om dataminimering, som blandt andet går ud på, man ikke bare må ind-

samle og opbevare alle mulige data, men kun hvad der er nødvendigt og rimeligt.

Samtidig skal man undgå en unødvendig ophobning af data.

De grundlæggende databeskyttelsesretlige principper betyder blandt andet, at oplysninger ikke må opbevares i identificerbar form i længere tid, end det er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne indsamles, eller hvortil oplysningerne senere behandles.

Det betyder, at man som dataansvarlig bør indføre tidsfrister for sletning eller periodisk gennemgang af de opbevarede personoplysninger.

Det er vanskeligt generelt at angive eller beskrive, hvilken tidsfrist forbuddet mod dataophobning medfører, og altså hvor lang tid man må opbevare personoplysninger.

Det må afgøres i den enkelte situation, hvor længe opbevaring af oplysninger kan ske, og i praksis lægges der afgørende vægt på, om den fortsatte opbevaring tjener et sagligt formål.

Datatilsynet har i flere sager haft spørgsmål om en arbejdsgivers behandling af en medarbejders e-mail-konto i tilfælde, hvor en medarbejder har forladt arbejdspladsen.

Datatilsynet har derfor i 2011 – efter inddragelse af Datatilsynets Råd – fastlagt nogle retningslinjer, for så vidt angår fratrådte medarbejders mailkonti og længden på den periode, hvor disse kan holdes aktive. Retningslinjerne, der fremgår af Datatilsynets hjemmeside, er senest blevet opdateret i 2015.

Retningslinjerne fastslår, at når en medarbejder har forladt arbejdspladsen og ikke længere kan få adgang til sin personlige e-mail-konto på arbejdspladsen, må e-mail-kontoen kun holdes aktiv i en periode, der er så kort som muligt.

Det følger endvidere af Datatilsynets retningslinjer, at periodens længde fastsættes under hensyntagen til den fratrådte medarbejders stilling og funktion og maksimalt kan være på 12 måneder.

Når det ikke længere er nødvendigt at opbevare personoplysninger, skal disse enten slettes eller anonymiseres.

Som alternativ hertil kan der også ske arkivering efter reglerne i arkivloven.

De databeskyttelsesretlige principper skal balanceres over for hensynet til, at man efterfølgende kan finde ud af, hvad der er sket i en given sag, og kortlægge et hændelsesforløb.

[Journalisering]

Derudover skal vi også huske på, at der ved siden af de databeskyttelsesretlige principper gælder en journaliseringspligt for offentlige myndigheder.

Denne pligt gælder kun dokumenter, som er modtaget eller afsendt af en forvaltningsmyndighed som led i *administrativ* sagsbehandling.

Derudover er det en betingelse, at det pågældende dokument har betydning for en sag eller sagsbehandlingen i øvrigt.

De e-mails, en ansat hos eksempelvis politiet har afsendt eller modtaget, kan derfor være omfattet af journaliseringspligten, hvis den enkelte e-mail har betydning for en sag eller sagsbehandlingen i øvrigt.

[Fremadrettet – Retningslinjer for opbevaring af e-mails]

En ting er, hvilke sager der har været. Vi er også nødt til at se på, hvad der fremadrettet skal være praksis, og der skal findes en god fælles løsning.

Jeg kan forstå, at statslige myndigheder ikke i dag har en ensartet praksis, for så vidt angår opbevaring af medarbejderes e-mails. Det gælder både eksisterende medarbejderes e-mails og fratrådte medarbejderes mailkonti.

Der kan være forskellige årsager til, at myndighederne i dag ikke har en ensartet praksis på området. Men det skaber en række spørgsmål, som jeg synes er velbegrundede.

For så vidt angår det fremadrettede, har jeg derfor besluttet, at vi i Justitsministeriet – under inddragelse af Datatilsynet – vil tage initiativ til at udarbejde generelle retningslinjer for statslige myndigheders praksis for opbevaring og sletning af medarbejderes e-mails.

Vi vil i tilknytning hertil endvidere tage initiativ til at udarbejde anbefalinger om, hvordan statslige myndigheder bør forholde sig med hensyn til sletning og backup af e-mails, når der er udsigt til, at der skal nedsættes en un-

dersøgelseskommission, som den pågældende statslige myndighed må forventes at skulle aflevere materiale til.

Man skal dog samtidig være opmærksom på, at det kan vise sig teknisk vanskeligt i praksis at udelukke enhver mulighed for, at en medarbejder, der har til hensigt at omgå retningslinjerne – og f.eks. helt at slette en mail – kan finde veje til at gøre dette.

Men retningslinjerne vil være med til at sikre en mere ensartet praksis fremadrettet for opbevaring og sletning af e-mails.

Formålet med den her øvelse er at finde en balance mellem de forskellige hensyn, som jeg har nævnt, og sikre en ensartet praksis på tværs af myndighederne for opbevaring og sletning af e-mails.

De nye retningslinjer vil selvfølgelig også komme til at gælde for politiet. Og jeg kan i hvert fald for politiets vedkommende sige, at de 30 dage efter min opfattelse er for kort tid. Det skal være længere. Som sagt har politiet nu foreløbigt ændret slettefristen i politiet til 1 år.

Tak for ordet.